CENTRUM INFORMACJI NA WSCHODZIE

Nr.5
BIULETYN WEWNETRZNO-OGOLNY
Odcz.PAT w Jerozolimie z 26.2.1943

ZYCIE KULTURALNE WARSZAWY.

Warunki okupacyjne spowodowaly scentralizowanie w Warszawie wszystkich nici zycia politycznego,wojskowego,kulturalnego.Jak nigdy dotad Warszawa stala sie Akropolem,sercem,mozgiem,stolica Polski.

Nie wolno jednak zapominac,ze na terenie rozciagajacym sie od Sluzewca po Woli i od Saskiej Kepy do Zoliborza,znajduja sie trzy odrebne Warszawy,kazda zyjaca w odmiennym klimacie psychicznym,komunikujace sie pomiedzy soba luznie lub wcale i relacje aktualne dla jednej, sa zupelnie niescisle dla drugiej.

Trzy Warszawy dadza sie scharakteryzowac nastepujaco:

1/ Warszawa haniebna. - Bardzo nieliczna wynoszaca najwyzej 5% ludnosci stolicy.To Warszawa,ktora bawi sie,paskuje,robi dobre interesy do spolki z okupantem,gra w kasynie,stroi sie,jada przedwojennie, wyrzuca pieniadze garsciami,nie teskni do konca wojny.To posmiecie, te holota,regularnie pietnowana w tajnej prasie,jest demonstrowana przez Niemcow korespondentom neutralnym,jako dowod dobrego samopoczucia Polakow pod okupacja.Warszawa haniebna posiada swoich artystow.Niektorzy znani byli niegdys.Junosza Stempowski,Malicka,Dymsza... Poszedszy na ponizajaca sluzbe Niemcom,przekreslili raz na zawsze mozliwosc powrotu na scene Polski.W przyszlosci musza zmienic zawod,albo wyjechac z Niemcami.Spoleczenstwo nie zaiesie nikogo z tych, ktorzy wyslugiwali sie wrogom.Rachuba na przyslowiowa polska dobrodusznosc zawiedzie.

O tych wstydliwych sprawach nalezalo wspomniec,by wyjasnic sytuacje.Przyleci bowiem Szwed,czy Szwajcar do Londynu i opowie, ze w Warszawie idzie sztuka z Junosza Stempowskim,ze Krakow wznowil komedie Jasnorzewskiej ... Podobna informacja wywola sugestie normalnego zycia.Otoz nalezy stwierdzic,iz w okupowanej Polsce z a d e n teatr poza propagandowym niemieckim,do ktorego nikt porzadny nie uczeszcza,nie istnieje,artysci zas,ktorzy sie na tej scenie wyglupiaja,otoczeni sa powszechna pogarda.

Obok artystow,Warszawa haniebna posiada kapelmistrza Dolzyckiego,kilku muzykow oraz pomniejszych plastykow.Z czolowych malarzy lub literatow nikogo.Stanislaw Wasylewski paskudzi sie,ale w odleglejszym Lwowie.Warszawscy redaktorzy i wspolpracownicy "szmatlawca konspiruja sie starannie.Swiat podziemny nie ukrywa sie tak pilnie przed okiem gestapo,jak ci redaktorzy,przed okiem rodakow. Nie na wiele im to pomaga,gdyz personalia wszystkich sa dawno stwierdzone.

Istnieje rowniez wydawnictwo,na podobienstwo teatru zwane "polskim".Poza kilku drugorzednymi literatami,ktorzy przed dwoma laty poszli na wspolprace z wrogiem,nie zdolalo ono juz pozyskac nikogo i wegetuje jako krzepiacy dowod beznadziejnosci wysilkow niemieckich.Produkty "wydawnictwa polskiego"maja tak slaby odbior,ze ostatnio jedna z firm warszawskich zakupila naklad niesprzedanego "kalendarza na rok 1942" i sprzedaje go jako .... papier klozetowy. W tej formie dopiero kalendarz cieszy sie popytem,gdyz zadanie swoje spelnia,jest zas znacznie tanszy od normalnego papieru higienicznego.

2/ Przejdzmy do drugiej Warszawy ,biernej.Nawiazujac do popularnej przedwojennej powiesci radiowej, nazwijmy ja Warszawa panstwa Kowalskich .Jest ona liczniejsza,wynosi okolo 70%.Sklada sie z ludzi ktorzy nie biora czynnego udzialu w zyciu podziemnym,niemniej postawa ich w stosunku do okupanta jest pelna godnosci.Stanowi solidne wyczliwe tlo dla rozgrywajacych sie zapasow swiata niepodleglosciowego z wrogiem.Interesuje sie wszystkim,co slychac w swiecie podziemnym,lu udawac dobrze poinformowana, a ze sama nie walczy . ...

Biuletyn WEWNETRZNO OGOLNY
Oddz.PAT w Jerozolimie z 26.2.4

N ogol rozroslo. Tam gdzie przed wojna grano w bridge' a lub plotkowano ,dzis dyskutuje sie sprawy zasadnicze,np.czy godzi sie katolikowi przyjmowac trucizne, w obawie by na mekach nie wydac towarzyszy,czy nie ...... O nurcie odrodzenia religijnego,przenikajacego zycie Polski, o wizji wielkiego jutra.

- - - - - - - - - - - - -

Materiał ten nalezy użyć do gazet mowionych, odczytow , pogadanek w organizacjach,obozach uchodzczych, klubach, świetlica i td., oraz za posrednictwem każdego Polaka, korzystając z każdej okazji rozpowszechniac wsrod cudzoziemcow.-

---

N agli rozmysłom gdzie przed wojną grano w bridge'a lub p owemu, dziś dyskutuje się sprawy zasadnicze, np.czy jeden z nas kolikoń przyjmować truciznę, w obawie by na mękach nie wydać uszczęszy, czy nie ...... O naturze odrodzenia religijnego, przez jącego życie Polaki, o wizji wielkiego jutra.

- - - - - - - - - - - - - -

Materiał ten należy użyć do gazet ściennych, odczyt pogadanek w organizacjach, obozach uchodźczych, klubach, świetl itd., oraz za pośrednictwem każdego Polaka, korzystając z ka okazji rozpowszechniać wśród uchodźców.-